

عنوان مقاله:

تغییرپذیری منابع آب کشور و پیامدهای امنیتی حاصل از آن (مطالعه موردی: دریاچه ارومیه)

محل انتشار:

دومین همایش بین المللی پژوهش های کاربردی در علوم کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

جواد مهدی زاده سولا - پژوهشگر جامع امام حسین (ع)

مهدی اردشیری کلهر - پژوهشگر جامع امام حسین (ع)

خلاصه مقاله:

امروزه تأثیرات جانبی تغییر اقلیم اکثر جنبه های زندگی انسان را تحت تأثیر قرار داده است به طوری که گاه مطالعه تأثیرات مختلف تغییر اقلیم مهم تر از شناسایی و مطالعه خود بحث تغییر اقلیم است. این تحقیق در پی آن است که تأثیر تغییر اقلیم را بر روان آب سطحی حوضه آب ریز دریاچه ارومیه مشخص نماید. این امر از طریق مطالعه بارش در ایستگاه های سینوپتیک به همراه ایستگاه های کلیماتولوژی و روان آب سطحی در ایستگاه های دبی سنجی صورت گرفت. در تحقیق حاضر روند تغییرات منابع آب و فاکتورهای تأثیرگذار بر این حوضه آب ریز مورد بررسی قرار گرفت. به این ترتیب که با استفاده از آزمون میانگین متحرک دوره های ترسالی و خشک سالی میان دبی و بارش بررسی شده و در ادامه با استفاده از آزمون ناپارامتری من-کندال، سالی را که روند دبی از حالت نرمال خارج گردیده؛ نمایش داده شد. نتایج نشان از دوره های متوالی ترسالی و خشک سالی در سراسر حوضه دارد. با توجه به این که در دهه های اخیر کشور در یک فاز خشکی واقع شده، که این امر موجب کاهش روان آب در سراسر کشور گردیده است. طولانی ترین فاز خشکی که تمامی ایستگاه های کشور ثبت شده است، در میان ساله های 1375-1380 می باشد. این امر موجب جهش در آزمون من کندال و سیر نزولی ل در آزمون حوضه مورد مطالعه شده است. در نتیجه میزان انحراف معیار و خط رگرسیون برای ایستگاه های مورد مطالعه روند کاهشی در پیش گرفته اند. کاهش انحراف معیار نیز نتیجه کاسته شدن اختلاف فصلی دبی می باشد. همچنین کاهش روان آب برای سراسر حوضه یکسان نبوده و در برخی مناطق شاهد افزایش روان آب سطحی بوده ایم. نتیجه این افزایش، روند صعودی خط رگرسیون و انحراف معیار در این ایستگاه ها می باشد که نتیجه افزایش اختلاف فصلی دبی بوده است. بنابراین به دلیل اهمیت دما در تعیین میزان دبی ماهانه در زیر حوضه های مورد مطالعه که دارای رژیم برفی_بارانی می باشد، میزان دبی اغلب ماه های سال را دست خوش تغییر شدیدی در طول 40 سال اخیر شده است. نتیجه این که تامل در معضلات فوق نشان گر این واقعیت است که در صورت کمبود آب و کاهش دسترسی به منابع آب شیرین احتمال بروز بحران در هر یک از حوزه های بحرانی خیز یا مجموعه ای از آن ها به شدت افزایش می یابد که نتیجه ی بروز بحران در هر یک از این حوزه ها در نهایت بحران ناکارآمدی دولت و پیامدهای امنیتی را در پی خواهد داشت.

کلمات کلیدی:

تغییر اقلیم، منابع آب، حوضه آب ریز دریاچه ارومیه، بحران امنیتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/784249>

